

Esteettömyysdirektiivin kansallisen toimeenpanon työryhmän tapaaminen

Aika	tiistai 31.8. klo 11 - 12
Paikka	Teams, Liity kokoukseen napsauttamalla tätä
Osallistujat	Veli-Mikko Niemi, STM Tea Hoffrén, STM Emilia Ojala, STM Anna Wennäkoski/LVM Mikael Åkermarck/LVM Emilia Laitala/VM Annika Parsons/SM Juha-Veli Frantti/SM Niina Kilpelä/YM Katri Leikas/OM Anna Vuopala/OKM Sami Virtanen/VAMMAISFOORUMI Johanna Haapiainen-Makkonen/EK

1 Kokouksen avaus

Varapuheenjohtaja Tea Hoffrén avasi kokouksen klo 11.00 ja toimi puheenjohtajana 11.25 asti, kunnes puheenjohtaja Veli-Mikko Niemi liittyi kokoukseen.

2 Asialistan hyväksyminen / täydentäminen ja edellisten kokousten pöytäkirjojen hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin sellaisenaan. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksytään seuraavalla kerralla, koska se ehdittiin jakaa työryhmälle vasta eilen.

3 Hallituksen esitys, yleisperustelut

Nykytilan kuvauksia tulee ja voi edelleen täydentää ja muokata Tiimerissä.

Vaikutustenarvioinnin osalta on tulossa Owl Groupin raportti ja se esitellään työryhmälle kokouksessa 14.9. Arviointi on erityisesti kokonaistaloudellisista vaikutuksista. Lisäksi jokaisen ministeriön tulee varautua kirjoittamaan muita yhteiskunnallisia vaikutuksia.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	s-posti, internet
Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	e-post, internet
Sosiaali- ja terveysministeriö				
PL 33	Meritullinkatu 8	29 516 001	295 163 415	kirjaamo@stm.fi
00023 Valtioneuvosto	35 829 516 001	358 295 163 415	stm.fi	

Tässä kohtaa käytiin läpi viime viikon keskustelutilaisuutta Vammaisfoorumin ja EK:n kanssa. Tilaisuudesta tullaan kirjoittamaan myös hallituksen esitykseen asian valmistelu kohtaan sisältöä. Nyt puheenvuorojen sisältöä on avattu pöytäkirjan muotoon [Tiimeriin](#). Puheenvuoroja pidettiin 14 kappaletta ja lausuntoja saatiin 16 kappaletta.

Yhteenvetona voi todeta, että soveltamisalan ymmärtäminen on haastavaa. Tästäkin syystä soveltamisalaa käsitellään tämän kokouksen seuraavassa asiakohdassa.

Lisäksi oltiin huolissaan valmistelun kiireisestä aikataulusta.

Myös vaikutustenarviointia ja toimijoiden (sekä käyttäjien että talouden toimijoiden) osallistamista korostettiin.

Edelleen korostettiin, että tulee ratkaisuja verrata muihin EU-maihin eli pitää kv-näkökulma mielessä.

Yksittäisinä nostoina puheenvuoroissa tuli esiin hätäilmoitusten esteettömyyden varmistaminen kaikille, liikenteen palveluiden esteettömyys (esim. kuulutukset, tiedonsaanti ja häiriöilmoitukset) ja lisäksi maksamisen/tunnistamisen palvelut, joita liittyy sekä liikenteeseen että muihin merkittäviin peruspalveluihin.

Esteettömyys ja saavutettavuus termit tulee miettiä tarkkaan ja niiden käyttö perustella. Lisäksi tulee ottaa huomioon jo olemassa oleva lainsäädäntö ja riittävä tiedotus olemassa olevista velvoitteista ja tulevista uusista esteettömyysvaatimuksista.

Edelleen yleisinä huomioina tuli erityisesti talouden toimijoilta, että kansallisia laajennuksia ei tule tehdä. Toisaalta vammaisalan järjestöt korostivat täysimääräistä, vammaisyleissopimuksen hengen mukaista, direktiivin implementointia.

Lisäksi kohtuuttomuus nousi usean talouden toimijan puheenvuorossa. Eli tulee huomioida ja arvioida mitkä muutokset aiheuttavat kohtuuttoman rasitteen.

STM/Ojala ehdotti tätä kokonaisuutta käytävän läpi esim. seuraavassa työryhmän kokouksessa. Eli direktiivin artikla 14, jossa säädetään perustavanlaatuisesta muutoksesta ja kohtuuttomasta rasitteesta ja sen implementointi kansalliseen lakiin.

Lausuntoja ei julkaista yleisesti hankeikkunassa, jotta ei sekoitu viralliseen lausunto-kierrökseen, mutta lausunnot ovat toki julkisia ja erityisesti työryhmän käytettävissä.

Vammaisfoorumi/Virtanen nosti esiin kohtuuttoman rasitteen. Vammaisfoorumin näkemyksen mukaan on tärkeää, että sen tulkinta on selkeä eikä laajene liikaa. On tärkeää, että tuotteet ja palvelut suunnitellaan lähtökohtaisesti aina esteettömiksi. Tätä on korostettu myös 25.8. keskustelutilaisuudessa.

Keskusteltiin vielä siitä, onko kohtuuttoman rasitteen ja perustavanlaatuisen muutoksen käsitteitä tarkoituksenmukaista käsitellä seuraavassa kokouksessa 7.9. vai vasta 14.9. kokouksen jälkeen, kun Owl Groupin raportti on esitelty työryhmälle.

STM/Ojala totesi, että on hyvä käydä kokonaisuus läpi esteettömyysdirektiivin ja kansalliseen lakiin kirjoittamisen (pykäläkohtainen tarkastelu) näkökulmasta seuraavassa kokouksessa 7.9. Asiaan voidaan tarvittaessa palata, jos koetaan tarvetta vielä 14.9. kokouksen jälkeen.

4 Lait (Laki tuotteiden esteettömyysvaatimuksista / Laki digitaalisten palvelun tarjoamisesta + muut)

Käytiin läpi soveltamisalaa, joka liittyy sekä uuteen lakiin tuotteiden esteettömyydestä että lakiin digitaalisten palvelujen tarjoamisesta palveluiden osalta. Erilliseen dokumenttiin kerätty tietoa soveltamisalasta ja esimerkkejä mitä soveltamisalaan kuuluu ja mitä ei kuulu. Tätä dokumenttia käytetään hallituksen esitysten yksityiskohtaisten perustelujen tekstinä kohdassa, jossa käydään läpi soveltamisalaa. Dokumentti jaetaan koko työryhmälle kokouksen jälkeen. Osa on ehtinyt jo kommentoida dokumenttia ennen kokousta.

Työryhmä nosti esiin keskusteluissa:

OKM/Vuopala nosti esiin kysymyksen, miten tulkitaan jatkossa vuorovaikutteiset kuluttajapalvelut kodin elektroniikassa. Nyt esteettömyysdirektiivissä todetaan, että kulutuselektroniikkatuotteisiin sulautetut erityistietokoneet eivät ole kuluttajille tarkoitettuja yleiskäyttöisiä tietokonelaitteistoja.

Vammaisfoorumi/Virtanen nosti esiin kysymyksen paikallis- ja lähiliikenteen osalta. STM/Ojala tarkensi, että esteettömyysdirektiivi velvoittaa kaupunki- ja esikaupunkiliikennepalveluiden sekä alueellisten liikennepalveluiden toimijoita huolehtimaan esteettömyydestä vain vuorovaikutteisten itsepalvelupäätteiden osalta.

Vammaisfoorumi/Virtanen nosti esiin myös vuorovaikutteiset tiedotusnäytöt. Kuuluuko liikenneterminaaleissa käytettävät näyttötaulut soveltamisalaan? Monissa joukkoliikennevälineissä (juna, bussi, lentokone, laiva) on myös erillisiä tiedotusnäyttöjä. Tulkitaanko nämä esteettömyysdirektiivissä irrallisiksi tai kiinteiksi osiksi liikennevälinettä?

LVM/Åkermarck totesi, että LVM vaikutustenarviointi käynnistyy ensi viikolla ja nämä ovat hyviä huomioita ja selvitettäviä asioita tässä työssä.

SM/Parsons huomautti, että hätäilmoitukset puuttuivat vielä tästä dokumentista. Niille on kuitenkin varattu oma paikka, joten lisätään otsikon ”Muut soveltamisalaan kuuluvat” alle. Hätäilmoitusten osalta on vielä muutama avoin kysymys. Vaaditaanko tarkennusta sähköisen viestinnän palveluja koskevaan lakiin (278 §) ja miten vaatimukset soveltuvat digipalvelulakiin. Lisäksi pian on saatava komission tulkinta, jotta päästään eteenpäin teknisten ominaisuuksien osalta ja mitä vaikutuksia niillä on teleoperaattoreihin.

LVM/Laitala nosti esiin digitaalisten palvelujen käsitteen. Nyt on vahvasti se tuntuma, että sähköisen viestinnän palvelut eivät ole digitaalisia palveluja. Pian on käsiteltävä ja päätettävä se, menevätkö sähköisen viestinnän palvelut digitaalisen palvelun käsitteen alle (digipalvelulakiin) vai sähköisen viestinnän palveluja koskevan lain alle. Sama pohdinta on tehtävä audiovisuaalisiin mediapalveluihin pääsyn osalta.

Puheenjohtaja muistutti, että kokonaisuudet on hyvä saada niihin kansallisiin lakeihin, joissa tuotteista ja palveluista jo nyt säädetään ja jonne ne tämän puolesta luontevasti kuuluvat.

Aikataulun puolesta on hyvä, että asioita edistetään taas ennen seuraavan työryhmän kokousta erillisissä palavereissa.

5 Muut asiat

Seuraava kokous tiistaina 7.9. klo 11-12

6 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 11.58.

Jakelu Työryhmän jäsenet, varajäsenet ja asiantuntijat